U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **Bc. M. H.,** proti žalované: **Kancelář prezidenta republiky,** se sídlem 119 08 Praha – Hrad, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 1. 2011, č. j. 8130/2010, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 A 50/2011, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, v platném znění,

takto:

I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 5 A 50/2011 rozhodnout nejpozději ve lhůtě **do 31. 10. 2013**.

II. Žalobci **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále také i „navrhovatel“) podal u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) dne 14. 3. 2011 žalobu proti výše označenému rozhodnutí žalovaného.

Dne 22. 8. 2013 byl městským soudem Nejvyššímu správnímu soudu předložen návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, který navrhovatel podal u tohoto soudu dne 14. 8. 2013. Uvedený návrh navrhovatel odůvodnil tím, že žalobu podal před dlouhou dobou a od posledního úkonu soudu (zaslání vyjádření protistrany) před více jak dvěma lety soud neučinil žádný úkon. Požádal proto Nejvyšší správní soud o určení lhůty k rozhodnutí v jeho věci.

K návrhu se vyjádřila předsedkyně senátu, který je příslušný ve věci rozhodnout, s tím, že ve věci byly učiněny přípravné úkony k rozhodnutí, po soustředění podkladů pro rozhodnutí je věc připravena k projednání žaloby, ovšem v chronologickém pořadí napadlých žalob. Uvedla, že v rozhodujícím senátu městského soudu předcházejí nevyřízené žaloby staršího data, přičemž věci jsou zpravidla projednávány podle pořadí nápadu, nejde-li o věci přednostní, mezi které věc žalobce nepatří. Podle názoru

předsedkyně rozhodujícího senátu by vyhovění návrhu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), bylo nepřiměřeným zvýhodněním žalobce vůči ostatním žalobcům, jejichž žaloby napadly dříve, a kteří se rovněž domáhají projednání jejich věci a rozhodnutí; závěrem poukázala v dané souvislosti na usnesení NSS ze dne 1. 7. 2011, č. j. Aprk 10/2011 - 107.

Z předloženého soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že navrhovatel podal shora uvedenou žalobu u městského soudu dne 14. 3. 2011. Přípisem ze dne 30. 3. 2011 soud zaslal žalovanému žalobu k vyjádření, současně ho vyzval k předložení správního spisu a seznámil ho se složením senátu, který žalobu bude projednávat a rozhodovat. Dne 30. 5. 2011 soud obdržel vyjádření k žalobě, které zaslal dne 7. 6. 2011 navrhovateli s oznámením o složení senátu. Dne 10. 6. 2011 obdržel soud vyjádření žalovaného, že nesouhlasí, aby soud rozhodl o věci samé bez jednání. K urgenci soudu ze dne 12. 7. 2011 zaslal žalovaný městskému soudu správní spis, ten soud obdržel dne 19. 7. 2011. Od tohoto dne neučinil soud žádný procesní úkon směřující k rozhodnutí věci.

Nejvyšší správní soud posoudil postoupený návrh navrhovatele a dospěl k závěru, že je důvodný.

Podle § 174a odst. 1 zákona o soudech a soudcích, v platném znění, má-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení.

Podle odstavce 8 cit. ustanovení dospěje-li příslušný soud k závěru, že návrh na určení lhůty je oprávněný, protože s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu dochází v řízení k průtahům, určí lhůtu pro provedení procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy; touto lhůtou je soud, příslušný k provedení procesního úkonu, vázán. Je-li návrh uznán jako oprávněný, hradí náklady řízení o něm stát.

Nejvyšší správní soud již opakovaně konstatoval, že průtahy v řízení neznamenají pouze excesivní stav, kdy dochází k nečinnosti soudu, ale lze je konstatovat i tehdy, dochází-li v soudním procesu postupem soudu k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu. V řízení podle ust. § 174a odst. 6 zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Tzn. pokud zjistí neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný krajský (městský) soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věcí se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že v dané věci všechny procesní úkony soudu byly učiněny v přiměřených časových lhůtách, avšak od 12. 7. 2011 (resp. 19. 7. 2011, kdy soud obdržel od žalovaného správní spis) do doby, kdy navrhovatel podal návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, byl soud zcela nečinný.

Pro posouzení, zda v dané věci dochází v řízení k průtahům, je rozhodující, že žaloba byla podána v březnu roku 2011 a lhůta, v níž není rozhodnuto (a s ohledem na argumentaci městského soudu o stavu vyřizování žalob v nejbližší době ani nemá být rozhodnuto), je již téměř dva a půl roku. Taková lhůta není lhůtou v dané věci přiměřenou.

Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že vyjádření, které městský soud předestřel, totiž že senát vyřizuje věci podle pořadí nápadu a že v současné době jsou dokončovány spisy napadlé v době, která předcházela dni podání předmětné žaloby, neobstojí. K tomuto tvrzení městského soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že citované důvody žádným způsobem nezpochybňuje, avšak přesto nemohou vést k vysvětlení průtahů v předmětném řízení. Odkazy na pořadí vyřizovaných věcí totiž nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že *„průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/ 07 a další).

Poukazuje-li v dané věci městský soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. Aprk 10/2011 - 107, je třeba především uvést, že taková argumentace je zcela nepřípadná. Z odkazovaného usnesení plyne, že žaloba byla podána dne 23. 11. 2010, neměla náležitosti a proto soud opakovaně žalobce vyzýval k jejich doplnění; žádost o určení lhůty k provedení procesního úkonu žalobce podal již dne 17. 3. 2011 a poté opakovaně 9. 6. 2011. Nadto to byl právě žalobce, který řízení protahoval nesplněním jeho povinností.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na složitost věci, postup účastníků řízení, kteří se negativně nepodíleli na délce řízení, a na dosavadní postup soudu dospěl k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, a proto určil lhůtu pro vydání rozhodnutí, přičemž zohlednil skutečnost, že termíny jednání rozhodujícího senátu městského soudu mohou být již na nejbližší období určeny a vymezeny pro věci přednostní či staršího data, v nichž se účastníci řízení rovněž domáhají úkonů či rozhodnutí. Touto lhůtou je městský soud vázán.

Návrh navrhovatele byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty ust. § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Vzhledem k tomu, že vznik takovýchto nákladů z obsahu spisu nevyplývá a navrhovatel ani žádné náklady, které by mu v tomto řízení vznikly, neuplatnil, soud rozhodl tak, že se navrhovateli náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (ust. § 174a odst. 9, věta druhá, zákona o soudech a soudcích).

V Brně dne 2. září 2013

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu